

Departementet for Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og
Ligestilling.
P.O. Box 1601
GL-3900 Nuuk

Høringssvar til Høring af Inatsisartutlov om turistvirksomhed, om zoneinddeling m.v. for erhvervsmæssig virksomhed og begrænsning i adgang til visse områder

Til rette vedkommende,

14. maj, 2024

Vi vil indledningsvis takke for fremsendelse af forslag til lov om turistvirksomhed i
høring.

Vi vil også takke for dialogmøde med Naalakkersuisoq Naaja H. Nathanielsen
omkring processen og overvejelserne omkring de nye reguleringer d. 5. februar,
invitation til møde om zoner for turistoperatører i Kommuneqarfik Sermersooq d.
14. februar, samt afklaringsmøde med Erhvervsdepartementet i forbindelse med
nærværende høring d. 3. maj 2024.

En nylig publiceret rapport, "Den økonomiske betydning af udenlandsk turisme i
Grønland" fra Rambøll, udarbejdet på foranledning af Visit Greenland og en række
partnere, viser at turisterhvervet bidrager betydeligt til Grønlands økonomi og
samfundsudvikling med en bruttoværditilvækst på 1,24 milliarder kroner og skabelse
af 1.100 direkte arbejdspladser i Grønland.

Turismen har således en væsentlig betydning for indtægtsgrundlaget og
beskæftigelsen i Grønland.

AECO har gennem flere år arbejdet på at skabe øget værdi i lokalsamfund. Dette
sker blandt andet ved at krydstogtoperatører køber service og turismeaktiviteter
gennem lokalt baserede udbydere.

Generelle kommentarer til forslaget

Lovforslaget indeholder to dele. Det ene omhandler krav om autorisation for
turistoperatører, det andet er en hjemmel til at indføre zoner og
adgangsbegrænsning i definerede områder.

Det kunne overvejes, om disse to forslag burde adskilles i to individuelle lovforslag,
et vedrørende forslag om autorisationskrav og et vedrørende hjemmel for zoner og
adgangsbegrænsning, - i stedet for et samlet lovforslag, da de to forslag finder
anvendelse på forskellige områder.

Mulige konsekvenser af de foreslåede krav til autorisationshavere

Den foreslåede regulering af turisterhvervet foreslået i lovforslaget er særdeles omfattende og må forventes at få betydelige konsekvenser for den fremtidige turismeudvikling i Grønland. Særligt kravene til selskaber der kan meddeles autorisation, jf. §9, må forventes at få konsekvenser for de selskaber, der er etableret af udenlandske investorer og over mange år har opbygget kompetencer, investeret og etableret arbejdspladser i Grønland.

Kravene i §8 og §9 til hvem, der kan meddeles autorisation, kan betyde at en række selskaber der ikke kan opfylde kravene må nedskalere eller stoppe deres aktiviteter.

Vi finder det bekymringsværdigt, hvis dette risikerer at betyde at det ikke længere vil være muligt for krydstogtsoperatører at købe lokale services i den nødvendige kapacitet og kvalitet på destinationer, hvor der i dag findes et velfungerende modtagerapparat.

Der er ligeledes en risiko for at ophør eller nedskalering af aktiviteter betyder, at arbejdspladser nedlægges og kompetencer der er opbygget over mange år flyttes væk fra turismen og over i andre erhverv, hvilket yderligere kan risikere at forringe indtjeningsgrundlaget og beskæftigelsen fra turismen i Grønland.

I bemærkningernes afsnit 4 antages det at lovforslaget vil have langsigtede positive økonomiske konsekvenser, men negative økonomiske konsekvenser for dem der i dag udbyder turismeaktiviteter og får afslag på autorisation.

Anbefaling

Det er vores anbefaling, at der laves en kortlægning af det nuværende grønlandske turisterhverv, der i 2023 bidrog med en bruttoværditilvækst på 1,24 milliarder kroner og 1100 arbejdspladser til den grønlandske samfundsøkonomi (jf. Rambølls undersøgelse af den økonomiske effekt af udenlandsk turisme i Grønland) og på den baggrund **foretage en grundig vurdering af konsekvenserne** for udbud af turismeaktiviteter, beskæftigelse i turismen samt indtægts- og beskatningsgrundlag ved indførelse af lovforslaget, så beslutning kan tages på et så informeret grundlag som muligt.

Vi vil også anbefale at der **sikres gode overgangsordninger**, der sikrer at nuværende lokale operatører får tilstrækkelig tid og mulighed for at omstille sig til de nye regler, således at overgangen kan ske med så minimal negativ effekt på beskæftigelse og samfundsøkonomi som muligt.

Bemærkninger til de enkelte punkter i loven:

Kapitel 2: Krav om autorisation til turismevirksomhed – undtagelse for krydstogtsoperatører

På møde mellem Departementet for Erhverv og AECO d. 3. maj, samt på orienteringsmøde for AECO's medlemmer d. 7. maj, blev det understreget fra departementet, at intentionen er at kravet om autorisation ikke finder anvendelse på krydstogtsoperatører, jf. §3, stk. 8.

Det er derfor vigtigt, at dette meget klart tydeliggøres i lovteksten, der i den nuværende foreslåede formulering må tolkes som en begrænsning af undtagelsen til kun at omfatte aktiviteter ombord – jf. ordlyd fremhævet med gult:

Stk. 8. Fysiske eller juridiske personer, der anvender motoriserede fartøjer, som fragter turister til eller fra Grønland, er undtaget fra kravet om autorisation for så vidt angår denne ydelse samt øvrige aktiviteter **ombord på** det motoriserede fartøj, som er relateret til befragtningen.

Denne tolkning af, at der foreslås en begrænset undtagelse, forstærkes af ordlyden i bemærkningerne, hvor følgende er forklaret (se passager fremhævet med gult):

Bemærkningernes afsnit 2.1.2 Naalakkersuisuts overvejelser:

Det vurderes, at fysiske eller juridiske personer, der anvender motoriserede fartøjer til at fragte turister til eller fra Grønland, bør være undtaget fra kravet om autorisation.

Dette bør kun gælde kun for så vidt angår den pågældende fragt. Hvis de motoriserede køretøjer skal anvendes til at udbyde udflugter eller andre ydelser omfattet af turistvirksomhed i medfør af indeværende inatsisartutlov, bør der være krav om autorisation.

Og i bemærkningerne til den foreslåede ordning, nævnes kun aktiviteter der foregår ombord på fartøjet:

Bemærkningernes 2.1.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås, at anvendelsen af motoriserede fartøjer, der fragter turister til eller fra Grønland er undtaget fra kravet om autorisation. **Det samme gælder for aktiviteter, der foregår ombord på det motoriserede fartøj i forbindelse med fragten.**

AECO repræsenterer arktiske ekspeditions-krydstogtsoperatører og har som formål at sikre en ansvarlig og bæredygtig arktisk krydstogsturisme der skaber værdi for AECO's geografiske område med høj prioritering af hensyn til miljø, natur, kulturminde og sikkerhed til søs og på land.

AECO har gennem 20 år udarbejdet et omfattende sæt standarder og værktøjer for at sikre bæredygtige operationer og har i dag ca. 60 obligatoriske retningslinjer for operationer, som AECOs medlemmer er forpligtede til at følge. Disse inkluderer retningslinjer for operationer i naturen, sikkerhed og ikke retningslinjer for besøg i lokalsamfund (Community Specific Guidelines), der udarbejdes i samarbejde med det enkelte lokalsamfund.

Et ekspeditionskrydstogt handler ikke blot om transport af passagerer, men er en kombination af anløb på beboede steder, naturlandinger og aktiviteter ud fra skibet og på land med højt fokus på sikkerhed, hensyn til miljøet og læring om destinationen. Ekspeditionskrydstogtsturisme er en væsentlig bidragsyder til distribution af turisme i hele Grønland.

Mulige konsekvenser ved den foreslåede lovtekst §3, stk. 8:

En begrænsning af undtagelsen for autorisation til kun at omfatte aktiviteter ombord vil have som konsekvens, at helt væsentlige dele af ekspeditionskrydstogtsoperationer ikke længere vil være mulige at gennemføre i Grønland. Dette vil kunne betyde at en væsentlig del af turismen i yderområderne risikerer at mindskes eller bortfalde og at det fra 1. januar 2024 indførte miljø- og vedligeholdelsesgebyr til kommunerne på naturlandinger vil bortfalde.

Formuleringen i §3, stk. 8 nævner ligeledes kun undtagelse for befragtning til og fra Grønland. Dette må tolkes som en begrænsning af undtagelsen til *ikke* at omfatte krydstogsaktiviteter, hvor udskiftning af passagerer sker i Grønland og togter gennemføres til og fra en lufthavn i Grønland. Dette vil kunne få den konsekvens at krydstogsoperatører ikke vil kunne udskifte passagerer i Grønland, da de i så fald vil skulle have autorisation til turistvirksomhed – en autorisation der ikke vil være mulig at ansøge for udenlandske krydstogsoperatører jf. kravene i §9.

Udskiftning af krydstogtspassagerer kan udgøre en væsentlig del af fremtidens indtægtsgrundlag for de nye atlantlufthavne i Nuuk og Ilulissat. Det forekommer derfor underligt, hvis det skulle være intentionen med lovforslaget at umuliggøre passagerudskiftning i Grønland.

På mødet mellem repræsentanter fra Departementet for Erhverv og AECO d. 3. maj blev det fra departementet gjort klart, at intentionen med §3, stk. 8 er at krydstogsoperatører og aktiviteter knyttet til ekspeditionskrydstogt som naturlandinger og aktiviteter fra fartøjet er undtaget kravet om autorisation. Dette blev gentaget fra Departementet for Erhverv på informationsmøde for AECO-medlemmer d. 7. maj 2024.

Anbefaling

AECO finder det positivt og betryggende at intentionen med lovforslaget er at undtagelsen for krav om autorisation gælder for (ekspeditions-)krydstogsoperatører og for aktiviteter knyttet til (ekspeditions-)krydstogsoperationer.

Baseret på disse informationer fra departementet vil vi, for at undgå utilsigtede konsekvenser og risiko for misforståelser, anbefale, at formuleringen af lovens §3, stk. 8, samt bemærkningerne til loven omformuleres, **så det bliver helt klart og utvetydigt, at krav om autorisation ikke finder anvendelse på krydstogsoperatører og aktiviteter knyttet til krydstogsoperationer ombord og fra fartøjet.**

Det bør overvejes, om undtagelsen for krydstogsoperatører bør skrives ind i §1, eventuelt med en bemærkning om at reguleringer i henhold til §17 Zoneinddeling kan omfatte al aktivitet.

Kapitel 9: Zoneinddeling m.v. for erhvervsmæssig virksomhed og begrænsning i adgangen til visse områder

§17 i lovforslaget giver hjemmel til Naalakkersuisut til at fastsætte regler for begrænsning af adgang til og erhvervsvirksomhed i nærmere bestemte områder.

Det er uklart hvad der konkret skal ligge til grund for zoneinddeling, hvilke formål zoneinddeling skal adressere og hvilke interesser der tillægges vægt, men i bemærkningerne fremhæves det at kommunernes indstilling til sådanne områder vil vægte betydeligt.

I bemærkningernes afsnit 2.1.3 nævnes eksplicit at der kan fastsættes regler for hvor krydstogtskibe må operere.

Bemærkningernes 2.1.3 Den foreslåede ordning

... Der er adgang for Naalakkersuisut til særskilt at fastsætte regler om, at disse fartøjer kun kan anvendes til udøvelse af turistvirksomhed inden for nærmere bestemte områder i Grønland. Således foreslås, at der f.eks. kan fastsættes regler, der fastslår, at eksempelvis et krydstogtskib, der fragter personer til og fra Grønland, alene må anvendes til at operere inden for et nærmere angivet område i Grønland, herunder f.eks. af hensyn til den grønlandske natur.

I bemærkningerne nævnes, at der ved fastsættelse af regler for begrænsning af adgang bør anvendes et proportionalitetsprincip. Dette beskrives således, at begrænsningerne på adgang til og aktivitet i et defineret område ikke bør stå i misforhold til den reelle påvirkning færdsel og aktivitet i området har på det der ønskes beskyttet.

Kommentarer

Vi vil opfordre til forsigtighed i forhold til ensidigt at fokusere på krydstogt, fremfor at tage udgangspunkt i hvad der er målet og derefter se bredt på, hvilke tiltag der kan understøtte at nå det.

Ligeledes bør krydstogtsaktivitet ikke ses under et, men som alle andre erhverv differentieres. Der opereres med forskellige slags skibe, forskellige typer besejlingsmønstre, forskellig fremdriftsteknologi og forskellige operationelle standarder.

Beslutninger om at begrænse særlige typer aktivitet i bestemte områder, bør baseres på grundig udredning af hvilke tiltag der reelt understøtter at formålet nås, baseret på undersøgelser og data.

Vi tilslutter os princippet om proportionalitet. Fra AECO indgår vi meget gerne i dette arbejde og ser frem til at kunne bidrage med perspektiver og input på vegne af ekspeditions Krydstogterhvervet.

Anbefaling

Det fremgår ikke af hverken lovforslagets §17 eller bemærkningerne hertil, hvorledes processen for implementering af zoner skal foregå.

Vi vil anbefale, at der **sikres en proces, hvor alle berørte interessenter gives tid og mulighed til at kommentere**, komme med alternative forslag eller med indvendinger mod forslag om specifikke restriktioner i et bestemt område. Ofte findes de bedste løsninger i samarbejder og dialog mellem myndigheder og brugerne. AECO har 20 års erfaring med operationer i Arktis. Observationer og erfaringer fra vores medlemmer samt forskning fra andre områder i Arktis vil i mange tilfælde kunne informere løsningsmodeller for beskyttelse af dyrearter og natur.

Vi vil ligeledes anbefale, at det **formuleres hvilke kriterier der skal lægges til grund for en zonerings** jf. §17. Herunder at der udarbejdes klare retningslinjer for kommunerne til brug for udarbejdelse af forslag om zonerings, så det sikres at der er en sammenhæng i de hensyn zonerne skal varetage og at der så vidt muligt anvendes samme typer af tiltag uafhængigt af hvilken kommune en zone findes i, således at det undgås at zonekravene adskiller sig voldsomt fra hinanden og dermed gør det ulige kompliceret at operere.

Ændring af adgang til et område eller indførelse af særlige restriktioner på aktiviteter kan få store konsekvenser for operatørerne, særlig hvis de indføres med kort varsel, så der ikke gives tid til at forberede sig på ændrede rammebetingelser. Indenfor krydstogterhvervet starter salget af togter typisk 2 år før gennemførelse.

Vi vil derfor anbefale, at det **vurderes, at implementering af nye zoner og ændring af regler for adgang sker med en rimelig implementeringsperiode** så der skabes så meget forudsigelighed som muligt for erhvervet.

Vi står naturligvis til rådighed med yderligere uddybning eller oplysninger i forhold til ovenstående, hvis dette skulle være ønskeligt.

Med venlig hilsen

Anders la Cour Vahl
Deputy director